

Hvalpens udviklingsfaser

Alle hunde gennemgår de samme udviklingsstadier fra hvalp til gammel, men tempoet afhænger af racen. Generelt udvikler hvalpe af mindre racer sig hurtigere, dvs. bliver hurtigere kønsmodne og udvoksede end hvalpe af store racer. Det betyder, at hunde af visse små racer som cavalieren er fysisk udvoksede og mentalt modne, allerede når de er omkring 1 år.

Ved at sætte sig ind i cavalierens kendetegn mht. fysisk og psykisk udvikling kan man indrette sin træning og opdragelse samt fodring, så man får det bedste ud af sin hvalp/hund. Det er vigtigt ikke at presse hunden ud over dens formåen på dens forskellige livsstadier.

Man opdeler helt overordnet hundens udvikling i hvalp, unghund, voksen og ældre/senior. Nedenstående tidslinje skal ses som en generel udvikling.

Hvalp (0 til 7-10 måneder):

Tiden lige efter fødslen (alder: 0-3 uger)

Udvikling:

Hvalpene kan ikke gå endnu og dier og sover det meste af tiden. De kan reagere på kulde, varme samt lugte og har fornemmelse af, hvad der er op og ned. De kan endnu ikke regulere deres kropstemperatur og søger derfor varme hos tæven og hinanden. Tæven hjælper hvalpene til at tisse og afgive deres afføring ved at slikke dem bagi.

Sådan gør jeg som opdrætter:

Holder øje med tæven og hvalpene, men lader dem være i fred så meget som muligt, mens hvalpene dier. Sørger for, at tæven har adgang til frisk vand og mad, og roser hende for at komme med udenfor på korte luftture.

Overgangsperiode (alder: 2-3 uger)

Udvikling:

Hvalpene åbner øjnene, når de er ca. 10-14 dage gamle, men synet er endnu dårligt. Hvalpene begynder at få tænder og reagerer på pludselige lyde. De bliver bedre til at støtte på benene og holde balancen. Hvalpene begynder at urinere og afgive deres afføring ved egen hjælp. De begynder at undersøge hinanden og reagerer på tævens sindsstemning. Det er nu, hvalpene begynder at forbinde forskellige sanseindtryk med hinanden. Det betyder, at de nu begynder at være modtagelige for indlæring.

Sådan gør jeg som opdrætter:

Sørger for daglig, blid håndtering af hvalpene enkeltvis, og at tæven kommer ud af hvalpekassen i korte perioder.

Socialiseringsperiode, del 1 (alder: 3-5 uger)**Udvikling:**

I takt med at hvalpenes syn, hørelse og lugtesans bliver mere udviklet, begynder de at forlade hvalpekassen. De er nysgerrige og søger kontakt med omverdenen – men er samtidig forsigtige. De præges på de typer af individer, som de kommer i kontakt med. Hvalpene forlader sovepladsen, når de skal besøge.

Sådan gør jeg som opdrætter:

For at fremme hvalpenes tillid til mennesker beskæftiger jeg mig med dem enkeltvis hver dag. Det betyder også, at de flere gange dagligt bliver håndteret af venlige, fremmede mennesker – mænd såvel som kvinder og børn. Hvalpene skal lokkes til at tage kontakt, men ikke tvinges. Jeg undgår at hvalpene udsættes for høje, voldsomme lyde og pludselige bevægelser samt andet, der kan skræmme dem.

Jeg vænner gradvist hvalpene til lyde, som de senere vil blive udsat for, mens de er optaget af noget behageligt.

Socialiseringsperiode, del 2 (alder: 5-7 uger)**Udvikling:**

Hvalpenes syn og hørelse er nu fuldt udviklet, og deres repertoire af lyde, ansigtsudtryk og kropssignaler øges. Dominans- og underkastelsesadfærd udvikles og er en del af hvalpenes leg med hinanden. Herved begynder hvalpene at finde deres plads i kuldet. Tæven siger tydeligt fra, når hvalpene ikke må die hende, og hun begynder at opdrage mere på dem. Samtidig øges hvalpenes behov for fast føde. Hvalpenes interesse for dufte og ting, der bevæger sig, øges.

Sådan gør jeg som opdrætter:

Jeg sørger for at alle hvalpene i kuldet får mindst længere individuel opmærksomhed hver dag. Det gør jeg ved at man tage hvalpen væk fra kuldet og tæven, mens jeg giver den enkelte hvalp fuld opmærksomhed. Jeg giver hele tiden hvalpene nye ting at udforske i deres legeområde.

Jeg lader i slutningen af perioden hvalpene få mulighed for at træffe forskellige venlige, fremmede hunde. Jeg aktiverer desuden hvalpene ved at lade dem søge efter en del af deres mad på et tæppe eller græsplænen.

Socialiseringsperiode, del 3 (alder: 7-12 uger)**Udvikling:**

Flere og flere af de elementer, som er typiske for voksne hundes adfærd, dukker op. Hvalpene får en stærk tilknytning til deres flok i løbet af perioden, og derfor er det

hensigtsmæssigt, at hvalpene skifter hjem i denne periode, så de kan knytte sig til deres nye familie.

Sådan gør jeg som opdrætter / hundens nye ejer

Hvalpens åbenhed betyder, at den let forbinder bestemte ting med følelsen af behag eller ubehag. Jeg / jer som hvalpens nye ejer sørger for, at de oplevelser, som hvalpen får, er positive.

Jeg / jer som hvalpens nye ejer sørger for at hvalpene indtil 6-12-måneders-alderen møder mange forskellige fremmede mennesker og hunde. Jeg / hvalpens nye ejer tager hvalpen med ud at få erfaring med de forskellige miljøer, som den skal færdes i senere i livet. Lær hvalpen simple ting som "sit" og "dæk" samt at komme ved indkald.

Den halve kønsmodning (alder: 3-4 måneder)

Udvikling:

Hos både hanhunde og tæver stiger produktionen af testosteron.

Hvalpen får større lyst til at dominere, men bliver også lettere forskrækket, hvorfor den kan optræde aggressivt. Hvalpen prøver at finde sin plads i flokken og kan forsøge at udfordre flokkens øvrige medlemmer (med flokken menes også mennesker). Noget af det, som hvalpen har lært, er tilsyneladende "glemt". Hvalpen er meget interesseret i omgivelserne, men holder sig relativt tæt til ejeren. Tænderne bliver skiftet, og hvalpen tygger og gnaver i forskellige ting.

Sådan bør hundens ejer gøre:

Hvalpen skal lære, at den kan have ubetinget tillid til familien.

Usikre hvalpe skal bibringes større selvsikkerhed – f.eks. gennem små opgaver, som de selv kan løse, samt at vinde et stykke legetøj under leg.

Hvalpe, der vil bestemme selv, skal lære at indordne sig – f.eks. gennem lederskabs- og samarbejdsøvelser samt konsekvent behandling.

Sørg for, at indlæringen er lystbetonet.

Vær ikke fysisk voldsom over for hvalpen og undgå brug af straf.

Fortsæt socialiseringen / miljøtræningen og sørg for, at perioder med indlæring og træning er korte, men hyppige.

Første rolige periode (alder 4-7 måneder)

Udvikling:

Hvalpen har nemmere ved at koncentrere sig og er meget modtagelig for træning

Hvalpen interesserer sig i højere grad for omgivelserne, og dens aktionsradius udvides.

Relationerne til flokken (her menes også mennesker) bør ligge fast.

Sådan bør hunden ejer gøre:

Gå til hvalpetræning med hvalpen (f.eks. DKK's hvalpemotivation).

Øg sværhedsgraden af de opgaver, som hunden stilles over for.

Begynd indøvning af f.eks. "plads", "bliv", sporsøgning og apportering.

Unghund:

Fysiologisk kønsmodning (alder: 7-10 måneder)

Udvikling:

Hunden bliver i denne periode fysiologisk kønsmoden, dvs. bliver fysisk i stand til at producere afkom. Tæver kommer i den første løbetid og kan i den forbindelse blive meget følsomme. De er desuden ukoncentrerede og glemsomme. Hos hanhunde stiger produktionen af testosteron. Hvis hunden ikke allerede har affundet sig med sin plads i familien, vil den igen forsøge at udfordre familiemedlemmer – nu med mere tyngde og kraft. Hunden bliver midlertidigt psykisk ustabil og kan ødelægge ting i hjemmet.

Sådan bør hundens ejer gøre:

Undgå at starte ny krævende indlæring eller på anden måde at presse hunden. Læg i stedet vægt på at videreføre aktiviteter, som styrker forholdet mellem dig og hunden. Nye aktiviteter kan være samarbejdsøvelser, søgeøvelser samt øvelser i balance- og kropskontrol. Undgå at tæven bliver gravid, da den endnu ikke er psykisk moden.

Anden rolige periode (alder: 10-17 måneder)

Udvikling:

Hunden er nu atter inde i en rolig og stabil periode, og den kan igen koncentrere sig i længere perioder ad gangen. Nogle tæver kommer i deres anden løbetid.

Sådan bør hundens ejer gøre:

Der kan igen stilles større krav til hunden under træning. Når hunden er fyldt 10 måneder, kan den blive mentalbeskrevet i Dansk Kennel Klub, så du får større indsigt i hundens mentalitet. Dette er vigtig viden, hvis du tænker på at anvende hunden til avl. Undgå at tæven bliver gravid, da den endnu ikke er psykisk moden.

Psykisk modning (alder: 17-22 måneder)

Udvikling:

Hunden modnes psykisk og optræder derfor mere selvsikkert, samtidig med at dens territoriebevidsthed stiger. Hunde, som ikke har affundet sig med deres position i familien, kan nu give deres ejere alvorlige problemer. Hos de mindre racer som cavalieren er muskulaturen færdigudviklet.

Tæver vil normalt være i stand til at tage sig af deres hvalpe.

Sådan bør hundens ejer gøre:

Hvis hunden er faldet godt til og har fundet sin plads i familien samt er blevet beskæftiget på en fornuftig måde, vil den normalt ikke give nævneværdige problemer i denne periode.

Voksen:

Den voksne hund (alder: 22 måneder til 5-8 år)

Udvikling:

Hvis man har gjort forarbejdet godt, er disse år en dejlig stabil periode. Konflikter er blevet løst, og hverdagen er kommet ind i en rolig rytme.

Sådan bør hundens ejer gøre:

Hunden skal fortsat stimuleres mentalt samt have tryghed og positivt lederskab fra familien.

Ved fortsat træning og samarbejde kan du og hunden nå imponerende resultater.

Alderdommen (alder: 5-8 år til ?)

Udvikling:

Hvis alt er gået vel, er hunden perfekt tilpasset familien og fungerer optimalt.

Hundens fysiske funktioner, herunder dens syn og hørelse, vil gradvist svækkes.

Risikoen for overvægt, muskelstivhed, tandproblemer samt gigt stiger.

Hunden vil blive mere og mere fysisk afhængig af sin familie.

Sådan bør hundens ejer gøre:

Tag hensyn til hundens nedsatte fysiske aktivitet, efterhånden som den ældes, og skån den for meget krævende opgaver. Sørg dog stadig for, at hunden bliver mentalt stimuleret. Læg ved træningen af hunden vægt på socialt samvær samt opgaver, hvor hele familien kan være med.

Vær opmærksom på, at hunden ikke føler sig tilsidesat, hvis der kommer en yngre hund i huset. Vær desuden opmærksom på overvægt, muskelstivhed, nedsat syn og hørelse, tandpleje og gigt.